

Sider for at vise, dels hvorledes Regjeringen fremstillede det, dels hvorledes det blev opfattet fra Finantsudvalgets Side navnlig i Udtalelser fra dets daværende Formand, Tscherning, som jo var en Mand, der nok kunde forstaa et Forslag, og hvilken Betydning det havde. Man vil da se, at der af et æret Medlem i Salen, nemlig den nuværende Kultusminister (Fischer) blev reist det Spørgsmaal, hvad der skulde ske, naar nu den forandrede Ordning, som Alle jo erkjendte var en hel ny Ordning, kom til at indtræde, hvorledes det skulde gaa, naar nu i et kommende Aar Theatret ikke kunde komme igjennem med sine Indtægter; hvad skulde der saa ske? Derpaa blev der givet forskjellige Svar, men navnlig fra den daværende Ministers Side blev der givet det Svar, som findes Sp. 1772 i Folkethingstidenden: „Bestyrelsen vil da ogsaa finde Udvei til at staae Midlerne foreløbig tilveie — Den fremkomne Underbalance maa da søges dækket ved en forøget og forstærket Anstrengelse, hvad ogsaa i de fleste Tilfælde vil kunne lykkes. Der vil dernæst blive Spørgsmaal om Samlingen af en Reservecfond, som paa den letteste Maade vil kunne hjælpe til at dække den i saadanne Tilfælde mulig indtrædende Mangel.“ Han henviser altsaa til Reservecfonden; det var den, man skulde ty til, for derved at kunne komme igjennem, hvis man i et Aar ikke havde haft tilstrækkelige Midler til Dækning. Han udtaler ligeledes Sp. 1774: „Seg er derfor overbevist om, at der er al Udfigt til, at Theatret ved det Tilskud, der nu er Spørgsmaal om, vil kunne, foruden at afholde de Udgifter, der kræves, være istand til succesfuld at tilveiebringe en Reservecfond, som da kan faae Anvendelse enten til en Fuldbendelse af Bygningsarbejderne eller til, i alt Fald for en Del, at dække eventuelle Underbalancer.“ Han siger fremdeles senere hen, Sp. 1803—4, hvor han fremhæver den forandrede Stilling, der nu var kommen til at indtræde, overfor et Medlem, der ikke synes rigtig at have forstaaet den: „Naar han dernæst siger, at Udgiften da maa komme igjen paa en Tillægsbevilling, saa siger jeg: Nei, det har han netop set galt! Det vilde upaatvivelig være det Befoemteste, hvis man, naar Eligt indtraf, senere kunde forlange Udgiften bevilget af Rigsdagen; men det kan ingenlunde være Meningen; Meningen er tværtimod den, at der vel kan fremkomme uforudsete Udgifter, som maa dækkes, men, naar der ikke øieblikkelig er Midler dertil, vilde slige Udgifter gaa over fra det ene Aar til det andet, og da senere dækkes ved Theatrets Indtægt.“ Men navnlig er det særdeles klart og oplysende, hvorledes Tscherning som Finantsudvalgets Formand fremstiller Sagen. Han forklarer Medlemmerne, hvad det er, der nu sker, hvad det er for en Forandring, der nu foregaar med Hensyn til Theatrets økonomiske Forhold. Dette findes Sp. 1804—5. Han siger saaledes: „Seg vil

gjøre opmærksom paa, hvad der dog maa fastholdes her, men som det lod til, at det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) slet ikke lagde Mærke til, nemlig at vi ere gaaede ind paa denne Entreprise, paa Theatrets Drift, i Forbindelse med en Bestyrelse, der, hvad Entfelterne angaar, ligger udenfor os, at vi have sluttet en Kontrakt, om man saa maa sige — det er jo ikke i Formen en Kontrakt, men det er dog en saadan Overenskomst, som kan træffes imellem Bevillingsmyndigheden og den, som styrer paa denne Myndigheds Vegne — som gaar ud paa, at, naar vi give 50,000 Rdl. om Aaret til Theatret, saa skulde derved de Interesser, som ligge i Finantsloven, blive varetagne, det vil sige, de og de faste Udgifter skulde ikke blive overfredne, og saa have vi tillige den Forventning, at Theatret skal kunne bestaa ved sine egne Midler, ved sin egen Virksomhed, ved den Frihed i Driften, som paa den Betingelse, at de i Finantsloven opførte Udgifter ikke overskrides, er tillagt Bestyrelsen. Svori bestaar nu denne Frihed i Driften? Den bestaar jo for en væsentlig Grad deri, at Theatret ikke af de 50,000 Rdl. alene, thi de strække ikke til, men dels af de 50,000 Rdl., dels af, hvad det har indvundet ved sit Arbejde, og dels i Haab om, hvad det vil indvinde, kan gjøre den fornødne Anskaffelse af Personer og Ting.“ Klarere tror jeg ikke, at det er muligt at udtrykke den Tanke, at Theatret var henvist til at samle sig en Reservecfond, og at det var denne, det skulde bruge, naar i et Aar dets Indtægter ikke vare tilstrækkelige til at dække dets Udgifter. Der kunde nævnes endnu mange Udtalelser. Seg skal saaledes nævne et andet Sted, hvor ligeledes Tscherning — det er Sp. 2837 — siger: „Det har ligget for os for et Par Aar siden at vælge imellem, enten at ville aarlig ved Finantsloven fastsætte, hvad der til Theatret maatte udgives, og hvorledes det skulde udgives, eller at udfordre Theatret som et selvstændigt Hele, med at affinde os med dette selvstændige Hele med 50,000 Rb. om Aaret og give det Tid til gjennem den Frihed, som derved blev indrømmet, at udvilde sig saaledes, at det blev i Stand til at dække og bære sine egne Udgifter.“ Han siger fremdeles Sp. 2838, at Thinget var gaaet ind paa en Slags Overenskomst, hvorved man gik ud fra en bestemt Forudsætning, nemlig den: „at vi vilde lade Theatret benytte og saa at sige udtømme alle sine Hjælpemidler, og afvente det Dieblit, hvor Theatret kom til Statskassen og forlangte Mere end de 50,000 Rb.“ Det har virkelig, skjøndt jeg ærlig har bestræbt mig derfor, ikke været mig muligt at fatte, hvorledes Noget herefter kan bestrides, at man i Aaret 1858 udtryffeligt har truffet den forandrede Bestemmelse, i Modsætning til hvad der tidligere var Tilfældet, at Theatrets Reservecfond skulde staa til Regjeringens Raadighed for at dække kommende Aars Underbalancer. Medens